

Garanti for Kommunelaan, saaledes at en Reservecfond, som man ellers skaber, og hvortil der straks indbetales 2 eller 2½ pCt., behøves ikke for en kommunal Kreditforening. Jeg tillader mig derfor at anbefale Forslaget, som jeg gaar ud fra vil blive nærmere undersøgt i et Udvalg og navnlig saaledes, at man faar lavet en Kreditforening med en billig Administration thi ellers er jeg bange for, at Administrationsomkostningerne for en Kreditforening som denne, der ikke kan ventes at laane mere end 1, højst 2 Mill. Kr. ud om Aaret, kunde blive saa høje, at Fordelene ikke blive store. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Forslaget.

Indenrigsministeren (Singer Slev):

Det ærede Medlem, der nu satte sig, mindede om, at dette Lovforslag havde været forberedt gennem Forhandlinger, der ere paabegyndte i Sylland først i Tirerne, og at ogsaa jeg den Gang tog Del i dem, idet jeg ganske rigtig dirigerede et Møde i Bisborg, hvor egentlig Sagen blev startet fra først af. Jeg tør dog gøre opmærksom paa, at Sagen har været under Overvejelse allerede tidligere i Halvfjædserne, jeg tror endogsaa officielt i Rigsdagen, idet nogle Medlemmer af Rigsdagen den Gang ønskede at bringe den frem, men den faldt ganske vist bort efter en kortere Forhandling. I Sylland blev der imidlertid for en Del Aar siden nedsat et Udvalg til at fremme denne Sag særlig for Syllands Vedkommende, og den Komite, der blev dannet, traadte senere i Forbindelse med Verne, hvorefter man henvendte sig baade til Regeringen og til Medlemmer af Rigsdagen, hvilket saa førte til, at der blev indbragt et Lovforslag i Landstinget for nogle Aar siden, som dog senere blev taget tilbage, da der ikke var stor Begejstring derfor. Jeg tror ikke, at Grunden var den, at man ikke i og for sig skulde finde det nyttigt og hensigtsmæssigt, at der dannedes en Kreditforening for Kommuner i Danmark, naar der var Udset til, at den kunde trænge igennem, til at der var noget virkelig Brug for den. Dette har efter min Mening stillet sig meget forskellige i de forskellige Perioder. Man behøver ikke at gaa saa langt tilbage i Tiden for at erindre den Tid, da Rentefoden saa at sige var 5 pCt. eller en fast Afgift af 5 pCt. foruden at der ofte betingedes Provision, og vil man nærmere undersøge de Kommunelaan, der den Gang bleve stiftede, vil man finde, at da kunde Kommunerne have haft al Grund til at slutte sig sammen med rimelig Udset til at op-

naa bedre Vilkaar end den Gang. Men da man senere kom til at gøre dette Skridt, havde Konjunkturerne ganske forandret sig; Bankrenten og Diskontoen var gaaet meget betydeligt ned, og i de senere Aar tror jeg nok, at Kommunerne have kunnet stifte Laan paa saadanne Vilkaar, at en Kreditforening ikke let kunde byde dem bedre gennem Banker og Sparekasser, til Dels ogsaa gennem Livsforsikringsanstalten. Det ærede Medlem nævnte Livsforsikringsanstalten med nogen Forundring over, at man ikke i højere Grad havde søgt og opnaaet Kommunelaan der. Jeg tør ikke sige, hvad Grunden dertil kan være, men jeg kan dog formode det. Der er nemlig den Forstel paa Kreditforeningslaan til Kommuner og andre Kreditforeningslaan, at Pantet første Tilfælde er ikke realiserbart. Det ærede Medlem for Bornholms Amts Lste Valgkreds (Blem) lagde Vægt paa, at der var en meget solid Sikkerhed, og det er det ganske sikkert ogsaa, naar man har en Forening af Kommuner. Der vil ikke være Spørgsmaal om andet, end at man vil kunne faa sine Renter ind gennem en saadan Forening, men naar Renten udebliver, eller en Kalamitet indtræder, kan man ikke realisere Pantet, som man kan gøre det i andre Kreditforeninger, det er Forstøtten, og derfor kan det nok være, at et Institut som Livsforsikringsanstalten, der bør have saa vidt mulig realiserbare Effekter, ikke er saa egnet til at give Kommunelaan. Jeg ved det ikke bestemt, men jeg tror nok, at Grunden maa ligge hen i den Retning. Man maa for Resten ikke alene se paa Størrelsen af Renten, der betinges ofte Provision af den Slaags Laan. Jeg tror meget vel, at man kunde faa en solid Kreditforening for Kommunerne i Danmark, forudsat at der er Brug for den. Jeg skal ikke komme ind paa Laanesummerne, som det ærede Medlem med stor Omhu gjorde Rede for, for saa vidt der foreligger Oplysninger om dem; det anser jeg ikke for nødvendigt i Djeblisset, thi ganske sikkert er det, at der altid vil være Brug i større Omfang for Kommunelaan, det er der intet Tvivl om, men Spørgsmaalet vil blot rent praktisk taget, være: kunne Kommunerne i Reglen ikke opnaa Laan i Sparekasser, Banker, kort sagt paa Pengemarkedet, billigere end gennem en Kreditforening? Saaledes som Forholdet for Djeblisset er med den lave Rente, er jeg tilbøjelig til at tro det, og jeg tror ogsaa, at den praktiske Grund til, at det Forslag, der var fremme i Lands-tinget for nogle Aar siden, ikke trængte igennem, var, at man havde en Fornemmelse af, at der i det Djeblisset ikke var nogen